

JELENTÉSEK. BESZÁMOLÓK

FŐTITKÁRI JELENTÉS

1. Bevezetés

Társulatunk legutóbbi küldöttközgyűlésén (1976. április 24.) beszámoltunk az elmúlt tisztújító küldöttközgyűlés óta eltelt két év eredményeiről, hiányosságairól, valamint körvonalaztuk az előttünk álló feladatokat. A jelen beszámoló számot ad az elmúlt évi közgyűlés óta eltelt idő munkálatairól és általában megállapíthatjuk, hogy az 1976-os évvel Társulatunk eredményes évet zárt.

Eredményeink mellett, sajnos, akadtak elmaradt feladatok, hiányosságok is; részben azért, mert a társulati munka egyben társadalmi munka is, és ily módon számos egyéb tényező közrejátszik munkaterveink teljesítésében, részben pedig a Társulaton kívül álló okok gátolták munkánk eredményességét. Példaképpen említjük meg, hogy a múlt évben sem sikerült elérni a Vár-barlang újbóli megnyitását, és már a bevezetőben meg kell jegyeznünk, hogy erre ez évben sem fog sor kerülni, mivel az üzemeltetésre vonatkozó új szerződéstervezetben olyan feltételeket írtak volna elő, melyeket Társulatunk nem vállalhat.

Szakosztályaink és szakbizottságaink tevékenysége, egy-két kivételtől eltekintve, öröndetesen fejlődött, és már itt is ki kell emelnünk a Dokumentációs Szakosztály nagyra értékelhető tevékenységét, valamint az Oktatási Bizottság aktív munkáját.

Az elmúlt időszakban is jellemző volt Társulatunkra az, hogy lehetőségeihez képest résztvett a különböző gazdasági feladatok megoldásában, elsősorban a különböző intézmények felkérése, megbízása alapján.

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségével Társulatunk kapcsolata jó, ámbar néhány központi intézkedés - elsősorban anyagi vonatkozásban - érzékenyen érintette Társulatunkat, azonban ennek kompenzálása érdekében a MTESZ tett néhány intézkedést, így többek között 1977. évre megemelte a Társulat részére adott működési támogatás összegét.

Ez évben először a főtitkári beszámolóval együtt adjuk közre az 1977. évi munka- és pénzügyi tervünket is, hogy küldötteink e vonatkozásban is kellőképpen tájékozottak legyenek és felkészülhessenek a közgyűlésre.

2. Vezető szerveink munkája

Az elmúlt közgyűlés óta a Társulat vezető szervei rendszeresen megtartották a munkatervben előírt üléseket. Így

beszámoló közgyűlésre	egy alkalommal
választmányi ülésre	három "
elnökségi ülésre	öt "
titkárok megbeszélésére	öt "
csoportvezetői megbeszélésre	egy "

került sor.

Vezető szerveink számos határozata segítette elő a társulati élet fejlődését, azonban ehhez hozzá kell fűznünk, hogy a határozatok végrehajtása és egyben a társulati munka fellendítése csak a társulati tagok aktív közreműködésével lehetséges. Ezért e helyen is köszönetünket fejezzük ki mindazon tagtársunknak, akik önzetlen munkájukkal segítették elő Társulatunk tevékenységét. Közülük került ki az a mintegy ötven tagtársunk, akiket a közgyűlés alkalmából az Elnökség, valamint a Területi Szervezeteink vezetősége különböző jutalomban részesített.

Vezetőszerveink határozataiból az alábbiakat emeljük ki:

Az Elnökség szükségesnek ítélte, hogy Társulatunk területi szervezeteinek száma gyarapodjék és úgy határozott, hogy

minden olyan helyen, ahol legalább 30 társulati tagunk tevékenykedik, új területi szervezeteket hozunk létre. A területi szervezetek a működési területükön tevékenykedő csoportokat fogják össze, ilymódon célszerű a csoportok közötti, ilyen irányu együttműködést kialakítani. Célszerű továbbá az is, hogy ott, ahol önálló területi szervezet megalakítására a megfelelő létszám hiánya miatt nincs lehetőség, a társulati csoportok a helyi MTESZ szervezet keretében, ahhoz csatlakozva folytassák tevékenységüket.

A MTESZ keretében működő Ifjúsági Koordinációs Bizottság kezdeményezésére az Elnökség időszerűnek látta, hogy a Társulat keretén belül egy Ifjúsági Bizottság létrehozását javasolja a közgyűlésnek, tekintettel arra, hogy a MTESZ-ben tömörült egyesületek között - a teljes társulati létszámhoz viszonyítva - relative a mi Társulatunkban a legjelentősebb a fiatalok létszáma. Az Elnökség e határozata tükröződik az új Alapszabály tervezetben, ahol az Ifjúsági Bizottság feladatai már megfogalmazódtak.

Határozat foglalkozott Társulatunk nemzetközi munkájával is, melyről részletesebben a beszámoló megfelelő fejezete foglalkozik.

A társulati ügyrend kidolgozásának keretén belül egy külön bizottság dolgozta ki a Társulat ügy- és iratkezelési szabályzatát, melyet az Elnökség, valamint a MTESZ illetékesei is elfogadtak.

Az Elnökség határozata értelmében 1977. évtől kezdődően a régi tagsági igazolványok megszűntek, és helyettük a tárgyévi tagdíj csekklapon történő befizetésére, valamint a társulati tagságot igazoló igazolványok évenkénti kiadására kerül sor. Az éves igazolványok sorszáma megegyezik a régi igazolvány sorszámaival, lényegében tehát a belépés sorszámaival. A tagdíjakat ez évtől kezdődően kizárólag csekken lehet befizetni.

Az Országos Természetvédelmi Hivatallal kötött korábbi megállapodás alapján Társulatunk résztvett az új kutatási engedélyforma kidolgozásában, melynek leglényegesebb része az, hogy az engedélyek nem egy évre, hanem egy-egy kutatási fázis lezárásáig, illetve visszavonásig érvényesek. Ez a kívánság elhangzott az elmúlt évi közgyűlésen, és a megállapodás alapján ebben az évben már az új forma szerint kerülnek kiadásra. Az elfogadott alapelvek szerint az OTVH kutatási engedélyt csak társulati csoportnak ad ki.

Az Elnökség határozata szerint a könyvtárunk rendezése megtörtént, és feltehető, hogy a katalogizálás ez évben befejeződik.

Megoldódott a Társulat raktárkérdése is. A XIII. kerület Tahai utca 24. számú ház pincéjében bérelünk két helyiséget, amelyet "salgó" polcokkal felszereltünk. Így minden raktározandó anyag - kiadványok, iratok - könnyen hozzáférhető.

Megvitatta az Elnökség az új Alapszabály tervezetet is, mellyel alapelveiben egyetértett.

Rendezvényeinkkel kapcsolatban is született több határozat, így a nagysikerű "Barlangok világa" c. fotokiállítást eddig is számos helyen mutattuk be, és ez évben is folytatni fogjuk a vándorkiállítás vidéki megrendezését. Az Elnökség határozata értelmében az 1977. évi XXII. Vándorgyűlést az Alba Regia csoport rendezi, és a Tési-fennsíkron kerül megtartásra.

Tovább folytattuk az 1974-ben megkezdett gyakorlatot és minden vezetőszeri ülés határozatát írásban, sokszorosítva megküldtük az érdekelteknek.

3. Rendezvényeink

Vándorgyűlés

Pécs-Abaliget, 1976. június 17-20.

Barlangok Világa fotokiállítás

Budapest, TIT Studió, 1976. május 10-21.

Miskolc, Technika Háza, 1976. június 5-13.

(a Barlangok Védelme ankét alkalmával)

Pécs, Mecseki Ércbánya Vállalat Ságvári Endre Művelődési Háza, június 17-27.

(Vándorgyűlés alkalmából)

A fotokiállítás megnyitása alkalmából mindhárom helyen barlangi mozgófilmek vetítésére került sor.

Szirák, Művelődési Ház, december 10-17.

A kiállítás megnyitása alkalmából "Barlangok Világa" címmel diavetítéses előadás hangzott el.

III. Szpeleoterápiái- és klimatológiai Ankét

Budapest, 1977. február 18.

Bizottságaink és szakosztályaink több alkalommal üléseztek. Az elmúlt évben is számos érdekes szakelőadásra került sor.

A rendezvényekről és ülésekről készült statisztikát az I. sz. táblázat mutatja be.

A továbbiakban időrendi sorrendben közöljük a szakelőadásokat:

1976.

Április

5. Barlangtérképezés I.

Pogácsás György - Tokodi András: A barlangtérképezés elméleti és gyakorlati kérdései

12. Barlangtérképezés II.

Plózer István: Vizalatti barlangok térképészítése.

Horváth János: A Társulat térképtára

Május

3. Dr. Böcker Tivadar: A Hévízi-tó ma és holnap

Plózer István: Buvárok a Hévízi-tó forrásbarlangjában

17. Dr. Balázs Dénes: Karsztvidékek Afrika déli részén

6874

1.sz. táblázat

A Társulat rendezvényei
1976. IV. 1. - 1977. III. 31.

Év	Közzülés	Választmányi ülés	Elnökségi ülés	Titkársági megbeszélés	Nagyrendezvény	Előadóülés	Bizottsági ülés	Várbarlang kiállítás						
	sz.létsz.	sz.létsz.	sz.létsz.	sz.létsz.	sz.létsz.	sz.létsz.	sz.létsz.	sz.létsz.						
1976. IV. 1.	100	2	39	4	47	2	14	2	920	13	378	6	33	-
1977. III. 31.		2	70	1	11	3	21	1	39	3	91	10	88	-
Összesen:	100	4	109	5	58	5	35	3	959	16	469	16	121	-

24. Bognár Gyula - Gazdag László - Tihanyi Péter: Filmkészítés barlangokban
31. Majoros Zsuzsanna - Lénárt László: Amit ma a Bükk-fennsíkron lévő Létrási-Vizes-Barlangról tudunk
- Szeptember 20. Dr. Karl Mais - Dr. Gerhard Völkl: Karszt-vizkutatás Ausztriában
- November 1. Dr. Kordos László: Tanulmányuton Dél-Franciaországban
8. Dr. Hajdu Lajos: Tanulmányuton Ausztriában
15. Dr. Jánossy Dénes: Középső pleisztocén ősmaradványok hazai barlangjainkban
29. Tihanyi Péter: Expedíció a Padison
- December 6. Dr. Dénes György: Ujabb kutatási eredmények a Baradlában
- Vid Ödön: A baradlai felmérések módszerei és tapasztalatai
- Szilágyi Ferenc: A Baradla alsóbb szintjeire irányuló munkálatok
- Végh Zsolt: A Baradla lámpa flórája, moháinak vizsgálata
13. Dr. Kordos László: Barlangi gerinces őslény-tani ásatások és gyűjtések 1976-ban.

4. Kiadványaink

Karszt- és Barlangkutatás

Megjelent a VIII. kötet, a IX. kötet szerkesztés alatt.

Karszt és Barlang

Megjelent az 1976. I-II. összevont szám. Nyomtatás alatt áll a középnap 1977. különszáma, melyet a Társulat az Angliai Kongresszus alkalmából angol nyelven jelentet meg. Szintén nyomtatás alatt áll az 1977. I-II. összevont szám, amely a különszám magyarnyelvű változata.

Beszámoló

A Tájékoztató helyett, - amely sajtóengedély hiányában megszűnt, - jelent meg a Magyar Karszt- és Barlangkuta-

6874

tó Társulat 1975. első félévi és második félévi tevékenységéről szóló Beszámoló.

Barlángok Védelme

A Miskolcon 1976. június 5-6-án hasonló nevű anketon elhangzott előadások anyaga. A kiadványt a Társulat Észak-magyarországi Területi Szervezete jelentette meg.

Meghívó

8 alkalommal jelent meg a Társulat és a Társulat területi szervezeteinek havi előadásait, valamint közérdekű közleményeit tartalmazó műsorfüzet.

5. Társulati csoportok tevékenysége

Az elmúlt évben négy társulati csoport alakult, és Társulatunknál ez idő szerint az alábbi működő csoportok vannak nyilvántartva:

	Munka- tervet	Jelen- tést küldött
Alba Regia	x	x
Amphora	x	x
Budapesti Sport Egyesület	x	x
Cholnoky Jenő (Siófok)	x	x
Delfin	x	x
Dorogi Kádi Ottokár	x	x
FTSK	x	x
Gödöllői Agrártudományi Egyetem	x	x
Hajnóczy József	x	x
Kossuth Lajos Tudomány Egyetem	-	-
Kőbányai Barlangkutató és Magashegyjáró Szakosztály	x	x
- Pilis csoport		
- Fényes Elek csoport		
- Gerecse csoport		
Mecseki Karszt kutató csoport	x	x
Óbudai Kinizsi	x	-
Papp Ferenc	x	x
Promontor S.E.	x	x

	Munka- tervet	Jelen- tést
	küldött	
Spartacus TE Lóczy Lajos	x	-
Szabó József Geológiai Szakközépiskola	x	
Szegedi József Attila Tudomány Egyetem	-	-
Vár-barlang	x	-
Vértés László	x	x
Viktória	-	-
Vörös Meteor Központ	x	x
- Baradla	x	x
- Diogenes	x	x
- Foton	x	x
- Könnyűbuvár (Nautilus)	x	x
- Tektonik	x	x
- Vass Imre	x	x
Északmagyarországi Területi Szervezet		
- Herman Ottó	x	x
- MEAFC Marcel Loubens	x	x
- Nyiregyháza	x	-
- TDK	x	x

Az 1976. évről beküldött jelentéseket átvizsgálva a bíráló bizottság 14 jelentést tartott alkalmasnak arra, hogy a "Cholnoky Jenő" pályázaton résztvegyen.

6. Érmek és jutalmazások

Az elmúlt évben a Társulat hagyományaihoz hiven az arra érdemes társulati tagoknak és csoportoknak emlékérmet és emléklapokat adományozott.

A Társulat Érembizottságának javaslatára az 1976. április 24-i küldöttközgyűlés a Társulat érdekében hosszú időn át végzett kimagasló társadalmi munkáért adományozható Herman Ottó éremmel dr. Balázs Dénes geográfust, a Társulat elnökségének tagját, a társulati élet minden területén hosszú évtizedek óta kifejtett munkájáért, valamint a Karszt és Barlang önzetlen szerkesztéséért tüntette ki.

A CHOLNOKY JENŐ PÁLYÁZATON ÉRTÉKELT JELENTÉSEK

	Fotodo- kumentá- ció	Feltá- r m. doku- mentáció, terv.	Tervsze- rűség, csoport- élet, dok.	Térkép- dokumen- táció	Esztéti- ka	Tudomá- nyos szakmai dok.	Össze- sen
1. Alba Regia	16	7	10	10	5	5	47
2. Amphora	10	7	5	2	5	4	33
3. Baradla	9	2	4	7	2	1	25
4. BSE	5	6	10	1	3	1	26
5. Cholnoky Jenő	-	4	4	4	1	2	15
6. Delfin	4	3	10	3	5	2	27
7. FTSK	8	4	9	4	2	1	28
8. Hermann Ottó	5	6	6	4	4	2	27
9. Kadić Ottokár	6	4	6	2	2	-	20
10. Kőbányai SE	7	5	8	-	3	1	24
11. Lakatos László	-	6	1	6	-	2	15
12. Mecseki Karsztkutató	6	8	10	4	4	3	35
13. Papp Ferenc	6	8	9	3	4	2	32
14. Vass Imre	5	6	10	8	4	3	36

A barlangi feltáró kutatások terén elért kimagasló eredményekért adományozható

Vass Imre éremmel Mészáros Károly geológust, a Társulat Északmagyarországi Területi Osztályának titkárát, a Hermann Ottó barlangkutató csoport vezetőjét tüntette ki, a Bükk-hegységben az utóbbi években végzett jelentős feltáró munkájáért, valamint karsztmorfológiai térképező tevékenységéért.

A kollektív munkáért adományozható

Hermann Ottó emléklappal, és 5000 Ft jutalommal az Alba Regia barlangkutató csoportot igen értékes éves jelentésükért és az 1975-ben folytatott tevékenységükért,

a kollektív feltáró tevékenységért adományozható

Vass Imre Emléklappal az Amphora könnyűbuvár csoportot a Hévízi-tó forrásbarlangjának feltárásáért,

a kollektív tudományos kutató munkáért adományozható

Kadič Ottokár emléklappal az Alba Regia barlangkutató csoportot a Tési-fennsík karsztmorfológiai vizsgálatában elért kiváló eredményeiért tüntette ki.

A közgyűlés az 1975. évi csoportjelentésükért 3500-3500 Ft pénzjutalomban részesítette az

NME Marcel Loubens barlangkutató csoportot és a Papp Ferenc barlangkutató csoportot.

Dicséretben részesítette a

Hermann Ottó barlangkutató csoportot, VM Vass Imre barlangkutató csoportot és a Delfin könnyűbuvár csoportot.

A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette, hogy az elnökség pénzjutalomban részesítette az 1975-ben - különösen a Baradla 150 Konferencia érdekében - végzett kiemelkedő munkájukért

Csernavölgyi Lászlót, Házi Zoltánt, Hazslinszky Tamást, Hegedüs Gyulát, dr. Kordos Lászlót, Sohár Istvánt.

6874

Könyvjutalomban részesítette:
Lendvai Ákost és Végh Zsoltot.

A közgyűlés elfogadta, hogy az 1975. évi fotópályázatra be-
érkezett képek közül a zsűri az alábbiakat díjazta:

- I. díj (500 Ft): Csarnóházi-barlang főág II., "Amphora"
jelige, szerzők: Borzsák Péter és Prágai Albert,
II. díj (300 Ft): Fotótúra a Béke-barlangban. "Róka" jel-
ige, szerzők: Borzsák Péter és Prágai Albert,
III. díj (200 Ft): Borsókövek a Ferenc-hegyi-barlangban.
"Karbidlámpa I." jelige, szerző: Gazdag László,

Dicséretben részesítette a zsűri az alábbi felvételek ké-
szítőit:

1. Heliktitek a Vass Imre-barlangban. "Fény" jelige, szer-
zők: Gazdag László - Szilvay Péter
2. Furó a Vass Imre-barlangban. "Árvíz" jelige, szerző:
Gazdag László
3. Szükület a Vénusz-barlangban, "Béka" jelige, szerző:
Somodi László.

Amint erről a kiadványaink között is említés történt, Tár-
sulatunk a nemzetközi kongresszus tiszteletére kiadja a
"Karszt és Barlang" angol nyelvű különszámát, mely témakör-
rönként jó áttekintést ad a hazai karszt- és barlangkutató
teljes spectrumában elért eredményekről.

7. A Társulat 1976. évi pénzügyi mérlege

Kiadások

	Terv	Tény	Eltérés
Állományban lévő bér költség	54 132,-	62 517,-	+ 8 385,-
Kiküldetés	10 000,-	4 944,50	- 5 055,50
Vendéglátás	8 000,-	13 539,50	+ 5 539,50
1 Rendezvények	145 000,-	176 868,10	+31 868,10
2 Személyi kiadások	47 000,-	41 585,-	- 5 415,-
3 Fenntartási ktsg.	155 074,-	130 183,15	-24 890,85
6874			

Beszerzés	3 000,-	11 292,80	+ 8 292,80
Kiadványok	150 000,-	184 859,-	+34 859,-
Területi szervezetek támogatása	36 000,-	31 054,70	- 4 945,30
Összesen:	608 206,-	656 840,75	48 634,75

Bevételek

Tagdíj	50 000,-	62 118,-	+12 118,-
Rendezvények	200 000,-	172 982,-	-27 018,-
Jogi tagdíj	30 000,-	15 000,-	-15 000,-
Költségvetési támogatás	193 206,-	260 661,-	+67 455,-
Előző évi maradvány	135 903,-	135 903,64	
Összesen:	609 109,-	646 664,64	37 555,64

E r e d m é n y: ===== -10 176,11

- 1 rendezvények, kiállítások, megbízások költségei
- 2 társadalmi munkát meghaladó tevékenység jutalmazása, éremköltség
- 3 írószer, nyomtatvány, nyomda (MTESZ), posta, helyiség díj, üzemeltetés költségei

8. Nemzetközi kapcsolatok

Társulatunk nemzetközi kapcsolatai, lehetőségeinkhez képest, tovább fejlődtek az elmúlt év folyamán. Tovább folytattuk a kiadványaink cseréjét és ezáltal bővítettük a társulat könyv- és folyóirat állományát. Amint erről már szó esett, könyvtárunk rendezve van, katalogizálása feltehetően az évben megtörténik, és így a Társulat tagjainak módjukban lesz a nemzetközi kapcsolataink révén állandóan bővülő könyvtárunk használatára.

Az osztrák hasonló társasággal történt korábbi megállapodás alapján 1976-ban megkezdődött a szakembereink kölcsönös

meghíváson alapuló cseréje és ennek alapján mind osztrák, mind magyar részről két-két fő utazására, tanulmányutjára került sor.

Hasonló kapcsolatot építettünk ki a Német Demokratikus Köztársaság Barlangkutató Társulatával is, akiktől - meghívásunk alapján - két fő vett részt egyhetes magyarországi tanulmányuton.

Örvendetes módon fejlődött az egyes csoportok közvetlen nemzetközi kapcsolata, különösképpen a csehszlovák és lengyel speleóklubokkal.

Az Angol Barlangkutató Társulattól Warwick professzor kért levélben tájékoztatást a társulataink közötti szakember cserére lehetőségére vonatkozóan. Ily módon lehetséges, hogy 1977-től kezdve ez a kapcsolat is létrejön és kialakul.

Társulatunk az elmúlt időszakban készítette elő az angliai (1977) kongresszusra kiutazó delegációt. Tekintettel arra, hogy Társulatunk nem rendelkezik a kiküldetésekhez szükséges deviza tartalékkal, valamint forint költségvetése is meglehetősen szegényes, ezért a tagok részvételét e kongresszuson nem áll módunkban anyagilag támogatni.

Dr. Böcker Tivadar